

WARE LIEFDE

door

Charles L. Mee

Nederlands van Tom Kleijn

In de puinvlakte van het moderne leven
zijn wij op zoek naar
Ware Liefde
en vinden haar.

*Er valt licht op het bed van Edward,
het staat voor een verlaten tankstation.*

*Eromheen over de breedte en diepte van het toneel rode aarde vol olie- en
benzinevlekken.*

*Een helder oranje-gele benzinepomp,
surreëel, van ultieme schoonheid.*

Vlak daarnaast, een motel "Mo el Aph it".

*En een zwembad
waar bomen uit groeien.*

Een opblaasbaar kinderzwembadje staat ernaast.

*Aan de andere kant, een aan zijn lot overgelaten Lincoln Town Car
die het gewoon niet meer deed en daar is achtergelaten,
de motorkap staat open, de wielen zijn eraf gehaald, hij zit onder de verdroogde
modderspatten.*

*Ergens anders, een hondenhok,
Een hondenketting, maar zonder hond.*

We horen een liefdesliedje op de radio.

EDWARD, 13 of 14 jaar oud

*-- of de binnen de grenzen van de wettelijke voorschriften, allerlaagste leeftijd voor
de allerjongst uitzierende acteur die deze rol speelt --*

*rolschaatst om zijn bed heen,
verzonken in de muziek, geniet hij van het bewegen,
zweigt in zijn coole manoeuvres,
zijn bovenlichaam naakt.*

*Hij is een knappe blanke tiener
met de allercoolste rollerblades en de meest inne sportkleren.*

*POLLY, 30 jaar oud, komt op -- alsof ze een doel heeft,
maar stopt dan en kijkt stil naar hem.*

Ze draagt Armani, met wat scheuren en vlekken.

Edward merkt haar niet op;

en ze praten niet.

Ze kijkt naar hem.

Ze beweegt niet.

Het lied is afgelopen.

Hij gaat op bed zitten om zijn rollerblades bij te stellen.

PRESENTATOR VAN DE RADIO-TALKSHOW

Dat was (ZANGER), met (NAAM VAN HET LIED.)
 En we hebben het over liefde
 met onze gast Bobby Beausoleil.
 Wat is liefde, Bobby?

BOBBY OP DE RADIO

Dat zou ik graag willen weten, Tim.
[ze lachen allebei]
 Ik denk dat je moet zeggen
 dat elke definitie van liefde
 die de signalen van een primaire emotie
 die alleen al door het uitspreken van dit woord wordt opgeroepen
 weg zou laten
 echt ontoereikend zou zijn
 omdat ze dan verpest zou worden door een objectiviteit
 die fataal is
 voor de echte betekenis van het begrip.

PRESENTATOR

Juist.

BOBBY

Maar ik bedoel,
 ik denk dat de Grieken,
 eigenlijk,
 in wezen in alles al vooruitliepen
 op wat de westerse mens 25 eeuwen heeft gedacht en gevoeld.

PRESENTATOR

Ja, dat lijkt me ook.

*[JIM komt op, kijkt naar Edward, kijkt naar Polly,
 kijkt weer naar Edward,
 draait zich om,
 tilt de motorkap van de Lincoln Town Car op
 en begint eraan te werken.]*

BOBBY

En dan heb je het,
 bijvoorbeeld,
 over liefde als vriendschap,
 wat de Grieken philia noemden,
 gastvrijheid
 wat dan senike is,
 de aantrekkingskracht tussen vrienden,
 ofwel hetairike,
 en dan nog de sensuele liefde natuurlijk,
 ofwel erotike.

PRESENTATOR

Laten we het dáár eens over hebben.

BOBBY

In wezen,
dachten de Grieken
dat liefde niet zomaar een gevoel is
maar feitelijk het fysische principe van het universum zelf
het eigenlijke materiaal dat het universum bindt
weet je, dat het universum bij elkaar houdt.

*[PHIL komt op, met een moersleutel en een lap,
kijkt naar Polly, naar Edward,
weer naar Polly,
voegt zich bij Jim om aan de Lincoln te werken.]*

PRESENTATOR

Eh - eh.

[stilte]

*BONNIE, een smerig, slonzig meisje, komt op,
kijkt naar Edward, naar Polly,
weer naar Edward,
pakt een lunchtrommel, geeft die aan Phil,
haalt een tijdschrift tevoorschijn en leest.]*

TWEEDE TALKSHOW-GAST

Weet je, ik moet zeggen, als Italiaan,
ik ben opgegroeid in een gezin, waar iedereen gewoon de hele tijd
aan elkaar zat.
De hele tijd.
Als je Italiaan was, weet je wat ik bedoel.

PRESENTATOR

Ik weet wat je bedoelt.
Ik weet wat je bedoelt.

TWEEDE TALKSHOW-GAST

Ik denk het niet.
Natuurlijk wel.
Maar ik denk het niet.
Ik bedoel, gisteravond was ik op een feestje,
en iemand bood me zo'n glas prachtige robijnrode wijn aan.
En ik ben, weet je, een beetje een wijn-freak.

PRESENTATOR

Een glaasje wijn gaat er bij mij ook wel in.

TWEEDE TALKSHOW-GAST

En net toen ik mijn hand uitstak om het glas aan te pakken,
kwam er iemand achter me staan en riep
"Leo!"
en greep me.

*[SHIRLEY, een bibliothecaresse, komt op,
bekijkt de andere aanwezigen stuk voor stuk,
ziet er verward uit.*

*GEORGE komt op,
kijkt om zich heen naar de anderen,
sleept een volle vuilniszak naar de rand van het zwembad,
staat stil,
kijkt,
aarzelt,
gooit de vuilniszak in het zwembad.]*

PRESENTATOR

Mensen doen dat voortdurend.

TWEEDE TALKSHOW-GAST

Klopt. En de wijn vloog in het rond.

PRESENTATOR

Jezus.

TWEEDE TALKSHOW-GAST

En iedereen gilte,
ook al kreeg, in feite, alleen ik de wijn over me heen.
En ik zei, wat Italianen altijd zeggen als je wijn morst.

PRESENTATOR

Wat dan?

BOBBY

Wat heeft dit met liefde te maken?

TWEEDE TALKSHOW-GAST

Wil je weten wat ik zei?

PRESENTATOR

Ja natuurlijk. Ja natuurlijk.

TWEEDE TALKSHOW-GAST

Ik zei: Allegria!

PRESENTATOR

Juist ja.

TWEEDE TALKSHOW-GAST

wat betekent
vrolijkheid!

*[Edward staat op om zijn rollerblades te testen,
gaat zitten om er verder aan te prutsen.]*

Want wat ik zag,
wat, moet ik zeggen, volgens mij niemand van de anderen echt zag;
was dat de wijn kleur aan mijn avond gaf!

PRESENTATOR

Precies.

TWEEDE TALKSHOW-GAST

En dat is nu menselijk zijn.

PRESENTATOR

Juist.

TWEEDE TALKSHOW-GAST

Ik bedoel dat je tegen muren op moet knallen.

PRESENTATOR

En hoe!

TWEEDE TALKSHOW-GAST

Je moet je gekte en je menszijn vieren.

PRESENTATOR

Daar heb je absoluut gelijk in.

*[RED DICKS komt op;
ze is een travestiet, een accordeon spelende kapster.
Ze loopt rechtstreeks naar Bonnie,
en begint haar haar te doen
ze gebruikt Coke-blikjes als haarkrullers.*

*Shirley ziet er nog steeds verward uit,
gaat uiteindelijk op een krat zitten.]*

TWEEDE GAST

Want, feit is,
we gaan dood van eenzaamheid,
wij allemaal.
Gaan er gewoon dood van.

VROUW MET LAGE STEM

Nou, wat ik denk - wat liefde is:
Liefde is op welke manier je met mensen omgaat
of, als jouw liefde zich op een andere manier uit
op welke manier je koud of onverschillig of kwetsend bent
jegens iemand anders.

En dus is liefde wie jij bent
en op welke manier je het bent
wat voor soort mens je bent
het is het meest concrete over hoe jij zelf bent.
Je kunt het niet verdoezelen,
niet net doen of het iets anders is.
Het blijft het meest wezenlijke feit over jou.
Ik bedoel, je kunt zeggen,
o, ik ben echt een aardig, gevoelig iemand
ik behandel mensen met respect.
Maar de enige manier waarop je er echt achter komt hoe je met andere
mensen omgaat
ontdek je op die geheimste, geheime plek
waar je het kwetsbaarst bent
het meest open ten opzichte van je eigen zelf
wanneer je de liefde bedrijft.
Je weet zelfs niet wat je aan het doen bent
totdat je het aan het doen bent
en dan zie je wat voor soort iemand je bent
of je nu met iemand anders de liefde bedrijft
of dat je de president van de Verenigde Staten bent,
die een handtekening onder een bijstandswet zet
dan heb je het gedaan
het is geen loos gebabbel meer
je hebt je meest eigen diepste zelf naar buiten gebracht
en het in het vlees van een ander mens in bewaring gegeven
zó dat die ander pijn voelt of vreugde
en dan weet je:
dit is wie ik ben.
Dit is wat ik doe.
En wie ik ben
wat ik wil doen
wat me geil maakt
de persoon of het gedrag waaraan ik me niet kan onttrekken
is zo vreemd
zo eigenaardig
is zo zonderling
dat ik het gewoonlijk onderdruk
als ik me onweerstaanbaar aangetrokken voel tot een man
met borstelige wenkbrauwen
of een geruststellende stem
of nog iets vreemders
gespierde dijen
of haar op zijn borst
of een zekere zwakheid
een kwetsbaarheid
zodat ik voel dat ik hem op een bepaalde manier pijn kan doen
en hem dan meenemen als een gewond dier
en hem troosten
als dit de dingen zijn die me week maken en laten trillen van genot
weet ik dat dat mijn meest ware ik is

wat me in zweet doet uitbreken,
datgene, waarvan ik een beetje misselijk word
het voelt zo vreemd voor mezelf
en natuurlijk, voel ik me erdoor gegeneerd
want mensen zullen denken dat ik ziek ben
en ik ben ziek
en je denkt: ik weet niet eens waar dit vandaan komt.
En je gaat je kinderjaren na:
zou het dit geweest kunnen zijn of dat?
Maar het ding dat je krankzinnig maakt van begeerte
is te duidelijk en te
vreemd
om afkomstig te kunnen zijn van alles wat je je kunt herinneren.
Je hebt het echte geheim van menselijke wezens geraakt
het ding achter al het weten
het ding dat van zo diep komt
dat niemand je kan zeggen waarvandaan

Dit heeft niets te maken met sex.
Natuurlijk, ik heb het over sex
over sex met iemand anders
maar het heeft niets te maken met sex
het heeft te maken met wie ik ben
op zo'n diepe en geheime plek
dat niemand het zou kunnen verklaren.

En daarom willen mensen niet over sex praten
of erover nadenken
want als ze dat doen
kijken ze diep in zichzelf
zien ze zo'n vreemd schepsel
zo'n hongerig dier
zo onbeschaafd
dat ze er niets over willen horen.

En dus onderdrukken ze wat het diepste in hen zit
en wat het meest unieke is.
Ik, bijvoorbeeld,
ik zou iemand kunnen worden die denkt
dat ik me aangetrokken voel tot aardige, beschaafde mannen
of mannen die zichzelf goed verzorgen en attent zijn
ik probeer te vergeten wie ik werkelijk ben
door te houden van iets, wat in de buurt komt van waar ik op hoop
of erger nog, door van iemand te houden die niets heeft van wat ik wil.
Omdat ik wil denken dat ik een goed iemand ben.
Ik denk:
wat betekent het om echt, vrijelijk te zijn wie ik ben
betekent dat gewoon mijn driften volgen
en ze niet onderdrukken

of betekent dat gewoon slaaf worden van mijn drift
en helemaal niet vrij zijn.
Ben ik alleen maar vrij als ik onderdruk wat ik vrijelijk voel?

En dan denk ik weer:
uiteindelijk is niemand van ons vrij.
We onderdrukken allemaal wat de diepste waarheid over onszelf is
anders kunnen we niet verder.

[stilte]

PRESENTATOR

Juist.
Nou.
Daar kan niemand het mee oneens zijn.

TWEEDE TALKSHOW-GAST

Ik weet het niet.
Eerlijk gezegd denk ik dat ik het daar niet mee eens ben.
Ik bedoel, als je het hebt over
beschaving en ...

[Edward zet een andere zender op.

We horen een LIEFDESLIED op de radio.

Edward gaat al rolschaatsend af.

*Polly, geobsedeerd door hem, ziet hem gaan,
kijkt hem nog even na.]*

POLLY

Oh.

*[en loopt dan langzaam naar voren,
alsof ze droomt.*

Het lied loopt af.]

POLLY

Oh.

[Ze gaat op een krat zitten, steekt een sigaret op.]

Oh.

RED DICKS

Zo.
Ik heb die jongen gezien.

POLLY

Edward.

RED DICKS

Ja.

Hij heeft niet veel om handen, denk ik.

POLLY

Oh. Nou.

Het is nog maar een jongen.

RED DICKS

Op zijn leeftijd heeft een jongen zijn vader nodig.

POLLY

Ja.

RED DICKS

Niet dat hij zijn moeder niet nodig heeft.

SHIRLEY

Of zijn stiefmoeder.

RED DICKS

Precies, of zijn stiefmoeder, natuurlijk.

GEORGE

Klopt, je kunt praten wat je wilt over moederliefde,
maar een jongen, echt waar, heeft zijn vader nodig.

BONNIE [*een beetje rancuneus*]

En misschien niet, trouwens, een man die er gewoon vandoor gaat
als zijn auto het begeeft,
zijn vrouw en zoon achterlaat op de plek waar ze toevallig zijn
omdat hij zaken moet doen.

POLLY [*nog altijd dromerig*]

Hij komt wel terug
als hij klaar is.

BONNIE

Is dat niet precies wat hij zou zeggen?

Ik bedoel:

wat voor soort man laat nou zijn vrouw achter op de plek waar zijn auto het
toevallig begeeft?

SHIRLEY

En geen monteur in de wijde omtrek.

PHIL

En dan zo'n vrouw als jij
gestrand in de rimboe tussen ons slag nmensen.

BONNIE

En wat hij eigenlijk wilde was wat aanrotzooien met een of andere teef in
Utica!

POLLY

Pardon?

BONNIE

Of niet
Of niet.
Maar dan nog.

SHIRLEY

Houdt hij niet van zijn zoon?

RED DICKS

Mannen zouden zichzelf eens moeten afvragen:
Hoe zit dat met al die beelden van vaders en zonen
en andere mannen en jongens die vriendjes en maatjes van elkaar zijn?
Waarom zijn die zo populair in boeken en films?
Waarom worden die aangemoedigd om bij de Welpen en Padvinders te gaan.
Misschien hebben jongens en mannen dit wel nodig.

BONNIE

Vooraf in de pubertijd.

RED DICKS

Als een jongen de wereld van de volwassenen betreedt,
heeft hij misschien behoefte aan een soort leertijd,
of gewoon behoefte om te gaan vissen,
en meer van dat soort vriendelijke benaderingen van een vaderfiguur.

SHIRLEY

Of je zou je kunnen afvragen;
is het gevaarlijk dat mannen een rol spelen in de socialisering van jongens?
Leren mannen jongens alleen maar om varkens te zijn?

BONNIE

Maar helemaal in hun eentje kunnen vrouwen dit niet.
Jongens hebben testikels en ejaculatie en baarden en erecties
en je kunt van vrouwen niet verwachten dat ze die dingen net zo goed
begrijpen als mannen!